

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

сумлінно вивчати предмет. Визнання з боку одногрупників хвилює лише половину студентів (приблизно 50 %). Це підтверджує той факт, що у навчальній діяльності байдужість, необ'єктивність та несправедливість з боку викладачів діє потужним фактором, який негативно впливає на мотивацію навчання.

Отже, на першому місці серед негативних факторів, що зменшують навчальну мотивацію, студенти виділяють ті, які пов'язані з непрофесійною діяльністю викладачів, зокрема, їх необ'єктивність, несправедливість, невміння чітко пояснити і зацікавити до вивчення предмета. Друге місце студенти віддали дисциплінам, вивчення яких, на їхню думку, не знадобиться їм у майбутньому. Третє місце негативних факторів отримали дуже складні і недоцільні завдання, тобто ситуації, коли студенти не розуміють що і як їм виконувати. В таких випадках більшість студентів не виконує такі завдання.

Першочергове завдання викладача полягає у правильному спрямуванні студентів до навчального процесу, мотивуванні їх до придбання знань, користуючись сучасними розробками і досягненнями провідних світових виробників у формі дискусій, що дають змогу зацікавити студентів до нового матеріалу.

УДК 378.316

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ЯК ДЕСТРУКТИВНИЙ ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ У СФЕРІ ОСВІТИ

В.В. Чепурний, М.В. Петченко

**Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету
внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна**

Підвищення рівня актуальності питань гендерної рівності на світовому й національних рівнях були зумовлені посиленням процесів глобалізації, демократизації, гуманізації на державних рівнях та динамічністю рівня життя суспільства. Внаслідок впливу цих процесів значну увагу стали приділяти дослідженню гендерним перетворенням в нормативно-правовому полі та наукових роботах вітчизняних і зарубіжних вчених.

Особливого значення набуває питання про гендерну рівність в системі менеджменту освітянського простору.

Дослідження проведені в рамках нормативно-правового поля щодо понятійного апарату гендерної рівності та асиметрії в освітній сфері розкриті в: Конституції України, Указі Президента України «Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 26 липня 2005 року № 1135/2005 (втратив чинність); Законі України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», прийнятий Верховною Радою України 8 вересня 2005 року № 2866-IV (зі змінами та доповненнями); Державній

програмі з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві на період до 2010 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України (далі КМУ) від 27 грудня 2006 р. № 1834; Постанові КМУ від 5 вересня 2007 р. № 1087 «Про консультативно-дорадчі органи з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми», Постанові КМУ від 26 вересня 2013 р. № 717 «Про затвердження Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року»; Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти «Освіта: гендерний вимір - 2021», затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2018 р.; Наказі Міністерства соціальної політики України «Про утворення Міжвідомчої робочої групи з координації питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 07.02.2020 № 87 та інших нормативних документах [1-7].

Ухвалені нормативно-правові документи створили підґрунтя для вирішення проблем гендерної асиметрії в українському суспільстві та освітньому просторі.

Однак, слід зазначити, що закладам вищої освіти як соціальним інститутам притаманна стереотипізація і індиферентність до проблем гендерної рівності та наявної асиметрії на структурно-організаційному і змістовно-процесуальному рівнях.

Тому виникає потреба у встановленні чинників, що деструктивно впливають на гармонізацію гендерної рівності.

На підставі проведеного дослідження робіт вітчизняних та зарубіжних учених, проведеного анкетування респондентів встановлені основні стереотипи, що впливають на формування професійної діяльності в закладах вищої освіти. Узагальнені результати наведені в таблиці 1.

Таблиця 1. Гендерні стереотипи

Гендерні стереотипи	Чоловік	Жінка
Місія гендера	годувальник сім'ї, мужній, відповідальний, впевнений в собі, цілеспрямований, працьовитий, матеріально незалежний	народження дитини, берегиня сімейного вогнища, присвячення свого вільного часу родині
Погляди суспільства на поведінку гендерів	повинні приховувати свої переживання, бути лідерами, незалежними ні від кого, фізично витривалими, не бути сентиментальними.	повинні бути мудрими, сентиментальними, ніжними, тендітними.
Стереотипність в розподілі професій	чоловічі професії	жіночі професії
Рівень оплати праці за займані посади та виконані обов'язки	вища	нижча

Слід відзначити, що в українському суспільстві сформовані стереотипи щодо стилів управління та поведінки гендерів. Узагальнені результати наведені в таблиці 2.

Таблиця 2. Стереотипність в стилях управління та поведінки гендерів

Назва	Чоловік	Жінка
Кар'єрні орієнтації	високий рівень кар'єрних орієнтацій на виклик	менше виражені кар'єрні орієнтації
Мотиви кар'єрного росту	престижні та перспективні посади, зростання сили влади	напрямок самореалізації та особистого зростання, доведення оточенню в конкурентоспроможності
Наукова активність	вища	нижча
Стиль поведінки	закритий	емоційний
Стиль мовлення	стриманий, обдумано підбирають для свого висловлювання іменники та прикметники	насичений експресивно-забарвленою лексики
Мовна комунікація	стиль конкуренції	стиль співробітництва
Стиль управління	авторитарний	«перетворювальний» або «м'який примус»
Стиль подолання перешкод	сила, інтелект	гнучкість, хитрість, спритність
Якості керівників гендерів	ризиковість, прагнення до перемоги, багатоваріантність в підході до вирішення задач, конкурентна співпраця для досягнення поставленої задачі	прагнення до нового, радикалізм, висока чутливість, турбота про людей, спрямованість на взаємодію з підлеглими
Рівень адаптації до ситуації	швидше та конструктивніше реагують на зміну обставин	краще адаптуються до тривалої дії екстремальних умов
Реабілітація після дії чинників стресу	обирають алкоголь і спорт	бесіди з подругами, перегляд телевізійних програм, хатні справи
Емоційність	мінімізація емоційної експресії	вербалізація емоцій
Важливість емоційних стимулів	впевненість в своїх силах, середній рівень потреби	прагнення до публічного визнання, підвищена потреба в підтримці.

Враховуючи нормативно-правовий підхід та здобутки вчених слід відзначити, що відбулася трансформація та зрушення щодо становлення гендерної рівності в освітньому просторі. Однак, існує значна кількість стереотипів, що спричиняють виникнення гендерної асиметрії на структурно-організаційних та змістовно-процесуальних рівнях. Тому існує потреба в зміні стилю мислення українського суспільства та розробці сучасного і діючого підходу гендерних перетворень що відповідатиме вимогам сучасності в подоланні такого розриву в управлінській діяльності закладів вищої освіти. Зазначений підхід є перспективою подальших досліджень.

Література

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України прийнятий Верховною Радою України від 8 вересня 2005 року № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2866-15>.
3. Державна програма з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві на період 2006-2010 років: Постанова КМУ від 27 грудня 2006 р. № 1834., N 384-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/384-2006-%D1%80>.
4. Про консультативно-дорадчі органи з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми: Постанова КМУ від 5 вересня 2007 р. № 1087. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-2007-%D0%BF>.
5. Про затвердження Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року: Постанова КМУ від 26 вересня 2013 р. № 717. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/717-2013-%D0%BF>.
6. Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти «Освіта: гендерний вимір - 2021: Постанова КМУ від 16 січня 2018 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news>.
7. Про утворення Міжвідомчої робочої групи з координації питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Наказ Міністерства соціальної політики України «від 07.02.2020 № 87. URL: <https://www.msp.gov.ua/documents/5638.html?PrintVersion>.

УДК 005.322:316.46:005.912

ТЕОРІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ: ЯК УНИКНУТИ НЕВІДПОВІДНОСТІ МІЖ НАУКОЮ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАКТИКОЮ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Н.М. Корсікова

Постановка проблеми. Сьогодні однією з найбільш затребуваних в сфері вищої освіти, як і раніше залишається спеціальність «Менеджмент», все більшої уваги набуває підготовка фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Однак, господарники, управлінці і адміністратори все частіше скаржаться на те, що знайомство із загальною теорією менеджменту не допомагає їм вирішувати повсякденні проблеми. Все помітніше відчувається невідповідність між наукою управління та практикою господарювання.

Мета дослідження. Суперечки з приводу того, чи можна укласти процес управління в рамки яких би то не було схем, не вщухають з моменту появи теорії управління. У той же час як теоретики, так і практики стверджують, що головна біда більшості фірм і фактична причина банкрутств лежить в низькому

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Формування математичної компетентності майбутніх економістів в умовах міждисциплінарної інтеграції	
Л.П. Гусак	292
Участь у міжнародних наукових проєктах як запорука розвитку компетенції науковців	
Л.В. Фігурська, І.С. Чернега	294
Знання іноземних мов як складова конкурентоспроможності сучасного викладача	
К.С. Гарбажій, В.А. Луцькова	295
Читання фахових текстів з іноземної мови як передумова становлення майбутніх фахівців туристичної галузі	
М.Є. Шепель, М.А. Огреніч, М.Л. Яковлева	297
Роль і призначення виробничої практики для формування професійної компетенції	
А.Д. Салавеліс, С.Л. Колесніченко, С.В. Поплавська	300
Методичні основи оцінювання маркування товару як важливий інструмент підготовки фахівців-товарознавців	
В.А. Луцькова, Л.О. Крупицька	301
Стажування на підприємстві - одна із форм підвищення професійної майстерності викладача	
О.Г. Соколовська, Л.О. Валевська, В.А. Шалений	302
Концепція підвищення кваліфікації викладачів в галузі інженерно-екологічної освіти	
М.М. Мадані, Р.І. Шевченко, О.О. Чернишова	304
Методичні аспекти реалізації професійної діяльності тьютерів	
А.В. Вітюк, Н.Г. Коновенко, Є.О. Осадчук	307
Education information model	
N. Lishchenko	310
Підготовка військовослужбовців навичкам надання першої медичної допомоги в бойових умовах	
К.В. Серіков, Б.М. Голдовський, Д.В. Лелюк	314
Навчання немедичних працівників методам надання першої медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	
К.В. Серіков, С.О. Поталов, І.В. Філімонова	316
Досвід викладання загальнотехнічних дисциплін на кафедрі Компресорів та пневмоагрегатів	
В.І. Мілованов, Ю.О. Яковлев, В.М. Ярошенко	318
Мотивація головна рушійна сила успішного навчання студентів	
Ю.Д. Чумаченко	320
Гендерні стереотипи як деструктивний фактор становлення гендерної рівності у сфері освіти	
В.В. Чепурний, М.В. Петченко	321
Теорія менеджменту: як уникнути невідповідності між наукою управління та практикою господарювання	
Н.М. Корсікова	324